မြန်မာနိုင်ငံလူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေ
အစီရင်ခံစာ

(၂၀၁၆ခုနှစ်၊ဇန်နဝါရီ–ဒီဇင်ဘာ)

လူ့အခွင့်အရေးမှတ်တမ်းကွန်ရက်(မြန်မာနိုင်ငံ)

မျက်နှာဖုံးဓါတ်ပုံ - KWAT မြန်မာစစ်သားများက မီးရှို့ခဲ့သော အိမ်၊ မုန်းကိုးမြို့ ရှမ်းပြည်နယ်။

ပုံနှိပ် - လူ့အခွင့်အရေးမှတ်တမ်းတင်ကွန်ရက်(မြန်မာနိုင်ငံ)၊ ဇန်နဝါရီ ၂၀၁၇။

GPO 315, Chiang Mai 50000, Thailand
T/F - +66 (0) 53 304 404
office@nd-burma.org, www.nd-burma.org

ကျေးဇူးတင်မှတ်တမ်း

လုံခြုံရေးအန္တရာယ် ရှိသည့်တိုင် အမှန်တရားကို ခိုင်မာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုပေးခဲ့သူများနှင့် ND-Burma ကွန်ရက်အဖွဲ့ဝင် အဖွဲ့အစည်းများမှ စွန့်စွန့်စားစား အချက်အလက်ကောက် ယူပေးခဲ့သော ကွင်းဆင်း သတင်း ကောက်ယူသူ အားလုံးအား ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

အစီရင်ခံစာဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် အရေးကြီးသည့် အကူအညီများပေးခဲ့သည့် လူပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အဖွဲ့အစည်းများအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

OSF ၏ပံ့ပိုးကူညီမှု မရှိဘဲနှင့်လည်း အစီရင်ခံစာ ဖြစ်မြောက်လာမည် မဟုတ် သည့် အတွက် ငွေကြေး အကူအညီပေးခဲ့သည့် Open Society Foundation ကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

အချက်အလက်ကောက်ယူသည့်နည်းလမ်း

ကွင်းဆင်းသတင်းကောက်ယူသူများ၏အခြေအနေ

လူ့အခွင့်အရေးမှတ်တမ်းကွန်ရက် (မြန်မာနိုင်ငံ)၊ ND-Burma ၏ကွင်းဆင်းအချက်အလက် ကောက် ယူသူများသည် လူ့အခွင့်အရေးမှတ်တမ်းများ ကောက်ယူရာတွင် အကြီးအကျယ် အန္တရာယ်ရှိသည့် အခြေအနေနှင့် ရင်ဆိုင်ရသည်။ လူ့အခွင့်အရေးတောင်းကြည့် ပြောလာသူများသည် အစိုးရ၏ အကြီးအကျယ်နှိပ်ကွပ်ခံရသည့်အပြင် မျက်ခြေမပြတ် စောင့်ကြည့်ခံရခြင်း၊ ခြိမ်းခြောက်ခံရခြင်း၊ ဖမ်းဆီး ထောင်ချခံရသည့် အခြေအနေများနှင့် အမြဲတစေရင်ဆိုင်ရသည်။ လုံခြုံရေးအခြေအနေကြောင့် လူ့အခွင့် အရေးမှတ်တမ်းတင်ခြင်းအား ထင်ထင်ပေါ်ပေါ် မလုပ်နိုင်သည့်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံတဝှမ်းလုံးတွင် ဖြစ်ပျက်နေသော လူ့အခွင့် အရေး အခြေအနေအားလုံးအား ထပ်ဟပ် ဖော်ပြနိုင် ခြင်းမရှိပေ။

အပစ်အခတ်ရပ်စဲထားသည့် နေရာများတွင်ပင် ကွင်းဆင်းအချက်အလက်ကောက်ယူသူများနှင့် ၎င်းတို့ဆက်သွယ်သည့် ပြည်သူလူထုမှာ လုံခြုံရေးအန္တရာယ်ကို ကြုံတွေ့ရတတ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် စစ်တပ်နှင့် ရဲတပ်ဖွဲ့က ကျူးလွန်ချိုးဖောက်ခံရသူများကို ဆိတ်ဆိတ်နေကြရန် မကြာခဏခြိမ်းခြောက် သတိပေးနေ၍ဖြစ်သည်။ အကယ်၍စစ်တပ်နှင့် ရဲတို့က ကွင်းဆင်းသတင်းကောက်ယူသူတဦးအား ၎င်းမှတ်တမ်းတင်ထားသည့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှု သတင်းအချက်အလက်များနှင့်အတူတွေ့ရှိပါက အဆိုပါ ကွင်းဆင်းသူသည် ဆိုးရွားသည့် ဥပဒေများအရ အရေးယူခံရနိုင်ခြင်း၊ ဟန့်တားနှောင့်ယှက်ခံရခြင်းနှင့် အကြမ်းဖက် နှိပ်စက်ခြင်း ခံရနိုင်သည်။

ကွင်းဆင်း၍ အချက်အလက်ကောက်ယူနေကြသူများသည် အဖြစ်အပျက်များအား မျက်မြင် သတင်းပေးသူများအပေါ် အခြေခံ၍ မှတ်တမ်းတင်ကြရသည်။ ထို့ကြောင့် ကွန်ရက်၏ ကွင်းဆင်း အချက်အလက် ကောက်ယူသူများ၏ အဆက်အသွယ်များသည် နောက်ထပ် သတင်းပေးနိုင်မည့် အဆက်အသွယ်များ၊ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခွင့်ပေးမည့် လူပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ရပ်ရွာခေါင်းဆောင်များနှင့် အစိုးရ ဝန်ထမ်းများ ရရှိလာအောင် ဆောင်ရွက်ရသည်။

မှတ်တမ်းတင်ခြင်း - လူ့အခွင့်အရေးမှတ်တမ်းကွန်ရက် (ND-Burma) သည်နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေး အန်ဂျီအိုများ၏ ကူညီမှုဖြင့် ကွန်ရက်အဖွဲ့ဝင်အဖွဲ့အစည်းများမှ ကွင်းဆင်းအချက်အလက် ကောက်ယူ သူများကို သင်တန်းပေးသည်။ ထို့နောက် ကွင်းဆင်းအချက်အလက် ကောက်ယူသူများသည် မြန်မာ နိုင်ငံ၏ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး ၁၀ ခုအတွင်း၊ တွေ့ဆုံမေးမြန်း၍ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ သတင်း အချက်အလက်များကို ကောက်ယူစုဆောင်းသည်။

ဖြစ်ရပ်တခုချင်းစီအား ရရှိသည့် အခွင့်အလမ်းနှင့် အခြေအနေအပေါ် မူတည်၍ ကောက် ယူရသည်။ ယခုအစီရင်ခံသည့် အချိန်ကာလအတွင်း ဖြစ်ရပ်များသည် အစိုးရစစ်တပ်နှင့် တိုင်းရင်း သားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ (EAOs) များ၏ ကျူးလွန်မှုများဖြစ်သည်။

မျက်မြင်သက်သေများမှပြောသော အချက်အလက်များနှင့် ပြောလာသူများက အတည်ပြု ပေးသော အချက်အလက်များအရ မြန်မာအစိုးရတပ်ဖွဲ့များဖြစ်သည့် စစ်တပ်၊ နယ်ခြားစောင့်တပ်၊ ပြည်သူ့စစ်နှင့် ရဲတို့ကအများဆုံး ကျူးလွန်ကြပြီး ကျန်သည့် ချိုးဖောက်မှုများကို EAOs များဘက်မှ ကျူးလွန်ကြခြင်းဖြစ်သည်။

ထို့အပြင်လည်း မိမိတို့အနေဖြင့် သတင်းအချက်အလက်များ စုဆောင်းရန်အတွက် ကန့်သတ်ချက်အချို့နှင့် ကြုံတွေ့ရသည်။ ပထမအချက်အနေဖြင့် လုံခြုံရေး တင်းကြပ်သောမှုကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ဖြစ်ပွားနေသည့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများအား ND-Burma မှ ကွင်းဆင်း သတင်းကောက်ယူသူများသည် စုဆောင်း မှတ်တမ်းတင်နိုင်ခြင်း မရှိပါ။

ဒုတိယအနေဖြင့် - လက်ရှိစစ်ပွဲများ ဖြစ်ပွားနေခြင်းနှင့် စစ်ပွဲကြောင့် ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်နေရမှုတို့ကလည်း ရှမ်းပြည်နယ်နှင့် ကချင်ပြည်နယ်ရှိ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ ဖြစ်ပွားနေသည့် ဒေသများသို့ သွားရောက် မှတ်တမ်းတင်ရန်အတွက် အတားအဆီးများ ဖြစ်စေပါသည်။

ND-Burma အနေဖြင့် လတ်တလောတွင် ရခိုင်ပြည်နယ်၌ မှတ်တမ်းတင်နိုင်ခြင်း မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ရခိုင်ဒေသမှ လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေကို ထည့်သွင်းနိုင်ခြင်းမရှိပေ။

နောက်ဆုံးအနေဖြင့် စိတ်ဒဏ်အနေဖြင့် အသစ်ပေးအစရေးသွင်းခံရခြင်းမှ ကင်းလွတ်နေသည့် ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်ခံရသူတို့မှလည်း လက်စားချေ ဆက်ဖော်ခံရမည်ကို ကြောက်ရွံ့နေမှု ရှိနေသဖြင့် ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရန် အခွင့်အရေး ရနေသည့်တိုင်အောင် ပြောဆိုရန် ဝန်လေးနေကြခြင်း တို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။

နောက်ထပ် သတင်းအချက်အလက်များကို သတင်းမီဒီယာများနှင့် NGO အစီရင်ခံစာများမှ ရရှိပါသည်။

အချက်အလက်စီမံခန့်ခွဲမှု – လူ့အခွင့်အရေးမှတ်တမ်းကွန်ရက် (ND-Burma) အဖွဲ့ဝင် အဖွဲ့အစည်းများမှ ကွင်းဆင်းအချက်အလက် ကောက်ယူစုဆောင်းသူများ ပေးပို့လာသည့် အချက်အလက်များကို သက်ဆိုင်ရာ မိခင်အဖွဲ့အစည်းထံသို့ ပေးပို့သည်။ ထို့နောက် သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများမှ တာဝန်ရှိ ဝန်ထမ်းများက ကွန်ရက်မှ တပြေးညီအသုံးပြုသည့် Martus ခေါ် ဒေတာဘေ့စ်အတွင်း သတင်းအချက်အလက်များ ထည့်သွင်းသည်။

ND-Burma ၏ အချက်အလက် စီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ (Data Management Team) က အချက်အလက်များအား သုံးသပ်၍ ပြင်ဆင်စုစည်းပြီး ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလမှ ဇွန်လအတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သော ချိုးဖောက်မှုများအနက်မှ အစီရင်ခံစာတွင် အသုံးပြုရန် သင့်လျော်သည့် အဖြစ်အပျက်များကို ရွေးချယ်သည်။ ယခုအစီရင်ခံစာ ကာလမတိုင်မီ ဖြစ်ပွားခဲ့သော တခြားသော အချက်အလက်များကိုလည်း ပိုမိုအသေးစိတ်ကျသည့် သမိုင်းမှတ်တမ်းအဖြစ် သိမ်းဆည်း ထားမည်ဖြစ်သည်။

t u:0;c/y

- ၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွင်း လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ အံ့ဩဖွယ်ရာ များပြားလျှက်ရှိရာ တနှစ်လုံးတွင် ချိုးဖောက်မှု ၁၅၄ ခုကို မှတ်တမ်းတင်နိုင်သည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း မှတ်တမ်းတင်နိုင်ခဲ့သည့် ချိုးဖောက်မှု ၆၄ မှုထက် ၂ ဆနီးပါး များပြားနေခြင်းဖြစ်သည်။
- အဖြစ်များသည့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုမှာ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းဖြစ်ပြီး ၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွင်း ၆၇ မှုမှတ်တမ်းတင်နိုင်ခဲ့သည်။ သတ်ဖြတ်မှုများမှာလည်း များပြားလာပြီး ၂၀ မှုမှတ်တမ်းတင် နိုင်ခြင်းက နှိုင်းယှဉ်ချက်အရဆိုလျှင် ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း မှတ်တမ်းတင်နိုင်ခဲ့သည့် ၁၁ မှုထက် များပြားနေသည်။
- လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှု များပြားလာခြင်းမှာ ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း၊ ကချင်နှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်များတွင် ပဋိပက္ခများပိုမိုဖြစ်ပွားနေခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။
- လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ၏ ထက်ဝက်ကျော်မှာ ရှမ်းပြည်နယ်တွင် ဖြစ်ပွားနေသည်။ အဆိုပါဒေသသည်မြန်မာပြည် လူဦးရေ၏ ၁၁% ထက်နည်းသည့် ဒေသဖြစ်သည်။
- မှတ်တမ်းတင်ထားသည့်လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုအများစုကိုမြန်မာ့တပ်မတော်၊ နယ်ခြားစောင့်တပ်၊ ပြည်သူ့စစ်နှင့် ရဲတပ်ဖွဲ့က ကျူးလွန်ခြင်းဖြစ်ပြီး၊ ကျန်သည့် ချိုးဖောက်မှုများကို တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်များ (EAOs) ဘက်မှ ကျူးလွန်ခြင်းဖြစ်သည်။
- အကျဉ်းထောင်တွင်းရှိ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများနှင့် တရားစွဲဆိုခံထားရသူ အရေအတွက်မှာ ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှစ၍ သိသိသာသာ လျော့နည်းသွားသည်။ သို့သော်လည်း အစိုးရအနေဖြင့် ဆက်သွယ်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၆၆ (ဃ) ကိုကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသုံးပြုနေသဖြင့် အကျဉ်းသားဦးရေ များပြားလာပြန်သည်။
- ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအောက်တွင် စစ်တပ်သည် နိုင်ငံတော်အာဏာကို တင်းတင်းကြပ်ကြပ် ဆုပ်ကိုင်ထားပြီးတပ်မတော်နှင့် ပတ်သက်သည့်ကိစ္စရပ်များကိုကိုယ်ပိုင်လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိထား ဥပဒေအရ အရေးယူနိုင်ခြင်းမှ လွတ်ကင်းနေသည်။ ထိုအခြေအနေမှာ NLD ဦးဆောင်သည့် အစိုးရလက်ထက်တွင် အစိုးရ၏ လက်နက်ကိုင်တပ်များအား လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ ဆက်လက်ကျူးလွန်ရန် ခွင့်ပြုနေသည်။
- ခြွင်းချက်အနေဖြင့် ရှမ်းပြည်နယ်တွင် အရပ်သားများအား သတ်ဖြတ်ခဲ့သည့် စစ်သား ၇ ဦးနှင့် ကချင်ကျောင်းဆရာမနှစ်ဦးအား သတ်ဖြတ်ခဲ့သည့် စစ်သားများအား အပြစ်ပေးခဲ့သည့် ဖြစ်ရပ်နှစ်ခုကို သတိပြုမိသည်။ ထိုဖြစ်ရပ်များက လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ခံရသူများအတွက် တရားမျှတမှုရရှိရန် အခွင့်အလမ်းများ ရှိနေသည်ဟု ပြသနေသည်ဟု ND-Burma မှ ယုံကြည်သည်။

၂၀၀၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီမှ ဒီဇင်ဘာအထိ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေ ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်

ND-Burma မှ ထုတ်ပြန်သည့် ၂၀၀၆ ခုနှစ် ပထမနှစ်ဝက်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံ လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေ အစီရင်ခံစာတွင် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှု ၉၉ ခုကို မှတ်တမ်း တင်နိုင်ခဲ့ခြင်းက လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ များပြားလာသည်ကို သတိပေးဖော်ပြ နေခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၀၀၆ ဒုတိယနှစ်ဝက်တွင်လည်း အလားတူစွာပင် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှု များပြားလာသည်ကို ND-Burma မှ မှတ်တမ်းတင်နိုင်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၆ တနှစ်လုံးတွင် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှု ၁၉၄ ခုကို မှတ်တမ်းတင်နိုင်ခဲ့ခြင်းက ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် မှတ်တမ်းတင်ထားသည့် ချိုးဖောက်မှု ၈၄ ခုထက် နှစ်ဆ နီးပါး တိုးလာခြင်းဖြစ်သည်ဟု နှိုင်းယှဉ်နိုင်သည်[1]။

ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုမှာ အဖြစ်များသည့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုအဖြစ် ဆက်ရှိနေသည်။ နှိုင်းယှဉ် ချက်အရ ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် ၆၇ ခု မှတ်တမ်းတင်နိုင်ခဲ့ပြီး ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ၂၆ ခု မှတ်တမ်း တင်နိုင်ခဲ့သည်။ သတ်ဖြတ်မှုများမှာ ဒုတိယအဖြစ်အများဆုံး လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုဖြစ်ပြီး နှိုင်းယှဉ်ချက်အရ ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် ၂၈ ခုနှင့် ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ၁၁ ခု မှတ်တမ်းတင်နိုင်ခဲ့သည်။

လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခနှင့်အတူ မကြာခဏဖြစ်ပွားသည့် မတရားဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်မှု ၁၂ ခုနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာ ပိုင်ဆိုင်မှုများ သိမ်းဆည်းခြင်းနှင့် ဖျက်ဆီးခြင်း ၁၀ ခုရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလမှ ဒီဇင်ဘာလအတွင်း မှတ်တမ်းတင်နိုင်ခဲ့သည့် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများ

စဉ်	အမျိုးအစား	အရေအတွက်
၁။	မတရားဖမ်းဆီးမှုများနှင့် ထိန်းသိမ်းချုပ်နှောင်မှုများ	၁၂
၂။	မျှတစွာ ရုံးတင်ခံပိုင်ခွင့်ကို ငြင်းပယ်ခြင်း	၁၃
၃။	ပျောက်ဆုံးခြင်း	၄
၄။	အသက်အန္တရာယ် မခံနိုင်ခြင်း	၅
၅။	အတင်းအဓမ္မ ရွှေ့ပြောင်းခြင်း	၆
၆။	လူကုန်ကူးမှု	၃
၇။	သတ်ဖြတ်ခြင်း	၂၀
၈။	လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း၊ စုဝေးခြင်း	၂
၉။	အမျိုးသမီးလိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုများ	၁
၁၀။	အတင်းအဓမ္မ ပြုကျင့်ခြင်း	၈
၁၁။	ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း	၆၇
၁၂။	ကလေးစစ်သားအဖြစ် အသုံးပြုခြင်း	၂
၁၃။	ကလေးစစ်သားအဖြစ် စုဆောင်းခြင်း	၂
စုစုပေါင်း		၁၄၆

သုံးသပ်ချက်

NLD သည် ရာရနှုန်းဝက်အတွင်း ပထမဆုံး အရပ်သားအစိုးရအဖြစ် ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁ရက်တွင် ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား သမ္မတ မဖြစ်စေရန် တားဆီးထားသည်ကို ကျော်လွှားရန်အတွက် လွှတ်တော်က ခန့်အပ်ပေးခဲ့သည့် "နိုင်ငံတော် အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်" ရာထူးအား ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် တာဝန်ယူခဲ့သည်။

၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲကို NLD အနေဖြင့် တောင်ပြိုကမ်းပြိုအနိုင်ရရှိပြီးနောက်၊ အထက်လွှတ် တော်နှင့် အောက်လွှတ်တော်ရှိ နေရာအတော်များများကို ရရှိသွားသည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က "ငြိမ်းချမ်းရေး မရှိဘဲနဲ့ ကျွန်မတို့ ဘာမှမလုပ်နိုင်ပါဘူး"ဟု ဆိုကာ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်သည် NLD အစိုးရ၏ အဓိကဦးစားပေး လုပ်ငန်းဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုခဲ့သည်။

ပဋိပက္ခများ

သို့သော်လည်း ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် ပြင်းထန်သည့် တိုက်ပွဲများ တိုင်းရင်းသားဒေသများတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။ ရလဒ်အနေဖြင့် အစိုးရတပ်နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်များ ကျူးလွန်သည့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ များပြားလာခြင်းဖြစ်သည်။

ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားသည့် ဒေသအနီးတဝိုက်တွင် အမြဲတမ်းတပ်များ လှုပ်ရှားနေခြင်းကြောင့် မှတ်တမ်းတင်ရန် အခက်အခဲများနှင့်ကြုံရသည်။ သို့သော်လည်း တပ်မတော်နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ တိုက်ပွဲဖြစ်သည့် ရှမ်းပြည်နယ်တွင် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှု အရေအတွက် အများဆုံး အဖြစ် ၈၅ ခုကို မှတ်တမ်းတင်နိုင်ခဲ့သည်။

ကချင်ပြည်နယ်တွင်မူ ချိုးဖောက်မှု ၁၃ ခုကိုသာ နည်းပါးစွာ မှတ်တမ်းတင်နိုင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ အရေအတွက်မှာ ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း အမှန်တကယ်ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကို ထင်ဟပ်ခြင်းမရှိပေ။ ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေသည့် ပဋိပက္ခများကြောင့် ရွာသားများအား ကချင်လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (KIA) နှင့် ဆက်သွယ်သည်ဟု သံသယဖြစ်ကာ အတင်းအကြပ် ဖမ်းဆီးခြင်းနှင့် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းအပါအဝင် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကို ဒေသခံ အကူအညီပေးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အစီရင်ခံစာများအရ သိရသည်။

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွင်း ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်းနှင့် ကချင်ပြည်နယ်တို့တွင် ပဋိပက္ခများ အရှိန်မြင့်လာခြင်းကြောင့် ကချင်လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (KIA)၊ တအာင်းအမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (TNLA)၊ မြန်မာအမျိုးသားဒီမိုကရေစီ မဟာမိတ်တပ်မတော် (MNDAA) နှင့် ရက္ခိုင့်တပ်မတော် (AA) တို့ပါဝင်သည့် "မြောက်ပိုင်း မဟာမိတ်တပ်ဖွဲ့" တရပ်ဖွဲ့စည်းဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။

အောက်တိုဘာလ စောစောပိုင်းတွင် ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း မောင်တောနယ်ခြားစောင့် စခန်း ၃ ခုတိုက်ခိုက်ခံရပြီး ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် ၉ ဦး သေဆုံးခဲ့ရသည့်နောက် အစိုးရတပ်များက ဒေသခံရွာ သန့်ရှင်းရေး တိုက်ခိုက်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များကို မှတ်ဆောင်စစ်ဆေးတွေ့ကြွေ များက တိုက်ခိုက်ခံခဲ့ရခြင်းဖြစ်ပြီး အဆိုပါ အကြမ်းဖက်မှုကြောင့် ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ အသိုင်းအဝိုင်းများအကြား တင်းမာမှုများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ ဥပဒေမဲ့ သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း၊ အဓမ္မပြုကျင့်ခြင်းနှင့် မီးရှို့မှုများကို တပ်မတော်က ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု အစီရင်ခံမှုများ ထွက်ပေါ်ခဲ့သော်လည်း အဆိုပါဒေသအတွင်း တပ်မတော်မှ နယ်မြေပိတ်ဆို့ ရှင်းလင်းမှုလုပ်နေသည့်အတွက် အတည်ပြုနိုင်ရန် အခက်အခဲများရှိခဲ့သည်။ အောက်ပါအခြေအနေနှင့် ပတ်သက်ပြီး နိုင်ငံတကာမှ အပြင်းအထန်ဝေဖန်မှုကို ခံခဲ့ရသည်။

စက်တင်ဘာလတွင် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း ဒီမိုကရေစီအကျိုးပြု ကရင်တပ်မတော် (DKBA) နှင့် နယ်ခြားစောင့်တပ် (BGF) တို့အကြား တိုက်ပွဲများဖြစ်ပွားခဲ့သည်။

နှစ်ကုန်တွင်မှ မြန်မာလူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂအထူးကိုယ်စားလှယ် ယန်ဟီးလီး ၏ လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေ ထိန်းစစ်ရေးခရီးစဉ်အတွင်း ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း၊ ကချင်နှင့်ရခိုင် ပြည်နယ်ရှိ ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားရာ ဒေသများသို့သွားရောက်ရန် တားမြစ်ခံရသည်။ အထူးကိုယ်စားလှယ်၏ ခရီးစဉ်အပြီးတွင် ထုတ်ပြန်သည့် ကြေညာချက်တွင် အစိုးရ၏ လူ့အခွင့်အရေးမှတ်တမ်းများအပေါ် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဝေဖန်ခဲ့ပြီး "လူတဦးချင်းစီအနေဖြင့် ၎င်းတို့မည်သို့တွေ့ကြုံခဲ့ရသည်ကို လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောရန် စိတ်ထဲရှိသည့်အတိုင်း ပြောဆိုရန်နှင့် ကြောက်ရွံ့မှုမရှိဘဲ ငြိမ်းချမ်းစွာ နေထိုင်နိုင်သည့် လူ့အသိုင်း အဝိုင်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိစေရန်အတွက် ခရီးရှည်ကြီးကို ဆက်လက်နေရဦးမည်ဖြစ်ကြောင်း" ထုတ်ဖော် ပြော ဆိုခဲ့သည်။

ဩဂုတ်လတွင် ကျင်းပခဲ့သည့် ၂၁ ရာစုပင်လုံညီလာခံ၏ ပထမအကြိမ် အစည်းအဝေးများ အပြီးတွင် ပဋိပက္ခများပြင်းထန်လာခြင်းက ယုံကြည်မှုနှင့် စိတ်ဓာတ်ကောင်းများကို ဖျက်ဆီးပစ်ခြင်းနှင့်အတူ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်သည်လည်း ၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွင်း ထိခိုက် ကျိုးပဲ့လွယ်သော အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိခဲ့ သည်။

ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်မှာလည်း ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ချုပ်ဆိုခဲ့သည့် တနိုင်ငံလုံးအပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးစာချုပ်တွင် (NCA) လက်မှတ်မရေးထိုးသည့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်များအား လက်မှတ်ထိုးလာစေရေးအတွက် စစ်တပ်မှစစ်ဆင်ရေးအရ ဖိအားပေးပြီးမြောက်စေမှုနှင့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်များမှ လက်မှတ်မထိုးမီ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲများတွင် အားလုံးပါဝင်ရေးအတွက် တောင်းဆိုနေမှုတို့အကြား ထွက်ပေါက်ပိတ်နေခဲ့ရသည်။

တရားမျှတမှု

၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ တပ်မတော်သည် ဥပဒေအရ အရေးယူခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်နှင့် စစ်သားများမှာလည်း လူ့အခွင့်အရေး ကျူးလွန်ချိုးဖောက်နေသော်လည်း အပြစ်ပေး အရေးယူခံခြင်းမှ လွတ်ကင်းနေသည်။ ထို့အပြင် ပြဋ္ဌာန်းထားကာကြီးမားသည့် ကာကွယ်ရေး ပြည်ထဲရေးနှင့် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးနှင့် လွှတ်တော်အတွင်း အမတ်နေရာ ၂၅% အလိုအလျောက် ရရှိနေမှုက ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေပြင်ဆင်ရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး တပ်မတော်အား ဗီတိုအာဏာလုပ်ပိုင်ခွင့် ပေးထားသကဲ့သို့ဖြစ်နေသည်။ ဇန်နဝါရီလတွင် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည့် "သမ္မတဟောင်းဆောင်ခဲ့သူများလုံခြုံရေးဆိုင်ရာဥပဒေ" သည်လည်း နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ဟောင်းများ ၎င်းတို့သက်တမ်းအတွင်း ကျူးလွန်ခဲ့မှုများအား တရားစွဲဆိုခြင်း မပြုနိုင်ရန် အာမခံပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ခြွင်းချက်အနေဖြင့် သတ်ဖြတ်သည်မှာ ဥပဒေအရကင်းလွတ်နေသည့် ယဉ်ကျေးမှု ထွန်းကားနေလင့်ကစား ရွှေ့ပြောင်းသားများအား သတ်ဖြတ်ခဲ့သည့် စစ်သား ၇ ဦးအား စစ်ခုံရုံး ထောင်ဒဏ်အပြစ်ပေးခဲ့ သည်ကို ယခုနှစ်အတွင်း တွေ့ရခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း နစ်နာခဲ့ရသူ အများစုနှင့် ၎င်းတို့၏ မိသားစုများမှာ တရားမျှတမှုကို မရရှိနိုင်ကြသေးပေ။ မြန်မာ့တပ်မတော် စစ်သားများမှ မုဒိမ်းကျင့် သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်ဟု ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ယုံကြည်ရသည့် ကချင်ဆရာမလေး ၂ ဦး၏ ၂နှစ်မြောက် နှစ်ပတ်လည်နေ့သည် ၂၀၁၇ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် ကျရောက်မည်ဖြစ်သော်လည်း အဆိုပါ စစ်တပ်မှ လက်သည်တရားခံကို ထိထိရောက်ရောက် ဖော်ထုတ်နိုင်ခြင်းမရှိသေးပေ။

အစိုးရသစ်၏ ရက်ပေါင်း ၁၀၀ သည် မျှော်လင့်သလို ဖြစ်မလာသည့်နောက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူ့အခွင့်အရေးဖက်ဒရေး(FIDH)နှင့်မြန်မာ့အရေးဆိုင်ရာအာရှကွန်ရက်(ALTSEAN-Burma)တို့က ဇူလိုင်လတွင် ထုတ်ပြန်သည့် ထုတ်ပြန်ချက်တွင် "မြန်မာပြောင်းလဲရေး နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှုသည် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသားဒေသများတွင် ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်စေပြီး လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များအကြား အပြစ်ပေးအရေးယူခံခြင်းမှ ကင်းလွတ်နေသည့် အခြေအနေကို အားပေးရာ ရောက်နေသည်" ဟု ဖော်ပြထားသည်။

စစ်ဘေးရှောင်များနှင့် လူသားချင်းစာနာသည့် အကူအညီများ တားဆီးခံရမှု

မြန်မာနိုင်ငံတွင်း နေရာဒေသအချို့တွင် ပဋိပက္ခများ ကြီးမားကျယ်ပြန့်လာခြင်းကြောင့် စစ်ဘေးရှောင် ရွှေ့ပြောင်းအခြေချနေသူများ (IDPs) လည်း တိုးပွားလာသည်။ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အကူအညီပေးရေး ကုလသမဂ္ဂရုံး (OCHA) ၏ သတင်းများအရ ၂၀၁၆ စက်တင်ဘာလတွင် ကချင်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းများရှိ ဒုက္ခသည်စခန်းများတွင် စစ်ပြေးဒုက္ခသည် ၉၈၀၀၀ ကျော်ရှိနေပြီး ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ၁၂၀၀၀၀ဦးရှိသည်။ ခန့်မှန်းခြေအရ ၈၀% မှာ အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးများဖြစ်ကြသည်။

အဆိုပါ အရေအတွက်မှာ ၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွင်း မကြာသေးမီက ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် စစ်ပွဲများကြောင့် ထွက်ပြေးလာရသူများ မပါဝင်သည့်အတွက် စစ်ပြေးဒုက္ခသည် စုစုပေါင်းအရေအတွက်ထက် လျော့နည်းနေသည်။ ထောင်နှင့်ချီသည့် စစ်ပြေးဒုက္ခသည်များ ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်းနှင့် ကချင်ပြည်နယ်တို့တွင်လည်း ကောင်း၊ နောက်ထပ် လူဦးရေ ၃၀၀၀၀ ခန့်သည် ရခိုင်ပြည်နယ်တွင်လည်း

ကောင်းရှိနေသေးသည်[9]။

ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားရာဒေသများကို အစိုးရက ထိန်းချုပ်ကိုင်တွယ်နေသည့်အတွက် စစ်ပြေးဒုက္ခသည် အရေအတွက်ကို အတိအကျ တွက်ချက်အတည်ပြုရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။

ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားရာဒေသများကို အစိုးရစစ်တပ်က ထိန်းချုပ်၊ ကိုင်တွယ်နေခြင်းသည် စစ်ပြေးဒုက္ခသည်များအား လူသားချင်းစာနာသည့် အကူအညီများ ပေးရန် ဆောင်ရွက်နေသည့်အကူအညီပေးရေး အဖွဲ့အစည်းများအတွက်လည်း အတားအဆီး အဟန့်အတားဖြစ်စေသည်။ ထိုသို့ တားဆီးနေမှုများကို တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများအား ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ ရိက္ခာ ဖြတ်တောက်ခြင်း၊ ရန်ပုံငွေဖြတ်တောက်ခြင်း၊ သတင်းအချက်အလက်နှင့် လူသစ်စုရုံးမှု ဖြတ်တောက်ခြင်း စသည့် "ဖြတ်လေးဖြတ်" ပေါ်လစီနှင့်အတူ ကျင့်သုံးနေခြင်းဖြစ်သည်။ ရလဒ်အနေဖြင့် ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားရာ ဒေသများတွင် ရိက္ခာပြတ်တောက်မှုများ အကြီးအကျယ်ဖြစ်ပေါ်နေခြင်းဖြစ်သည်[10]။

နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများနှင့် စိစစ်ဖြတ်တောက်မှုများ

၂၀၁၆ခုနှစ် အကုန်တွင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား ၈၆ ဦး ထောင်အကျခံနေရပြီး၊ ၁၀၇ ဦးမှာ နိုင်ငံရေးမှုဖြင့် တရားရုံးတင် စစ်ဆေးခံနေရသည်[11]။

၂၀၁၅ နှစ်တွင် ထောင်အကျခံနေရသူ ၁၂၉ ဦးရှိပြီး နိုင်ငံရေးမှုဖြင့် တရားရုံးတင် စစ်ဆေး ခံနေရသူ ၄၀၈ ဦးရှိသဖြင့် ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားလျော့နည်း သွားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ အပြုသဘောဆောင် တိုးတက်မှုသည် NLD အစိုးရတက်လာသည့်အပြီးတွင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား ၂၃၅ ဦးကို လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးလိုက်ခြင်း၏ ထင်ဟပ်မှုဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း အစိုးရသစ် လက် ထက်တွင် သတင်းသမားများ၊ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများနှင့် အရပ်သားပြည်သူများအား အသ ရေဖျက်မှု စွဲချက်ဖြင့် ထောင်ချခြင်းများ ချက်ခြင်းဆိုသလို ဖြစ်လာသည်။

လတ်တလောတွင် ၂၃ ဦးမှာ ၆၆(ဃ) ဆက်သွယ်ရေးဥပဒေဖြင့် တရားစွဲခြင်း ခံနေရပြီး ၂ ဦးမှာ ထောင် အကျခံနေရသည်။ ကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီနှင့် NLD ပါတီဝင်များက ပါ ဝေဖန်သူ များအပေါ်အား ထိုပုဒ်မ ဥပဒေကို တွင်တွင်ကျယ်ကျယ် အသုံးပြု၍ တရားစွဲခဲ့နေသည်။

မတရားအသင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ (၁) အရ ၇၃ ဦးမှာ ထောင်အကျခံနေရပြီး ၂၂ ဦးကျော်မှာ တရားရုံး တင် စစ်ဆေးခံနေရသည်။ အဆိုပါ ပုဒ်မသည် အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသားများအပေါ် ဖိနှိပ်ရန် အသုံးပြုနေခြင်းဖြစ်သည်။ ဥပမာအနေဖြင့် AAPP မှ မှတ်တမ်းတင်ထားသည့် အမှုတခုတွင် ကချင်လူငယ် ၄၃ ဦးကို KIA မှပေးသည့် စစ်သင်တန်းတက်ရောက်သည်ဟု စွပ်စွဲကာ ထောင်ချခြင်းနှင့်တည်း အောက်တိုဘာ ၇ ရက်နေ့တွင် ဖမ်းဆီးခံခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဖြစ်ရပ်မှန်များ

(၁)မြန်မာ့တပ်မတော် စစ်သားများမှ ကချင်ရွာသားတဦးအား မတရားဖမ်းဆီး ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု

> "ဒီလိုဖြစ်ရပ်မျိုး တကြိမ်လောက်တွေ့ နောက်ထပ် မကြုံချင်တော့ဘူး။ ကျနော် ငြိမ်းချမ်းရေးကို လိုချင်တယ်။ အစိုးရအနေနဲ့ ဒီလိုဖြစ်ရပ်များ ထပ်မဖြစ်စေဖို့ အာမခံစေချင်တယ်"
>
> ကချင်ပြည်နယ်၊ မိုးညှင်းမြို့မှ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံရသူ။

ဧပြီလ ၁၄ ရက် ည ၁၀နာရီဝန်းကျင်တွင် မြန်မာ့တပ်မတော်မှ စစ်သားများသည် ကချင်ပြည်နယ်၊ မိုး ညှင်းမြို့တွင် နေထိုင်သည့် အသက် ၅၁ နှစ်ခန့်ရှိ လက်ထောက်သင်းအုပ်ဆရာ၏ အိမ်သို့ ရောက်ရှိလာပြီး KIA နှင့် ဆက်သွယ်မှုရှိသည်ဟု စွပ်စွဲကာ ဖမ်းဆီးခဲ့ သည်။ စစ်သားများသည် သင်းအုပ်ဆရာအား စစ်တပ်စခန်း ရှုရာသို့ ခေါ်ဆောင်သွားပြီး ၃ ရက်ကြာ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက် ကြသည်။

သင်းအုပ်ဆရာကို မိုးရွာထဲ မြေကြီးပေါ်တွင် ထိုင်ခိုင်းထားပြီး စစ်သားများက သူ့ခေါင်းအား ထပ်ကာ ထပ်ကာ ရိုက်နှက်စစ်ဆေးကြသည်။ စစ်သား များက သူ့အား အိမ်သာတက်ခွင့်မပေးသည့်အပြင် စားစရာမကျွေး၊ ရေမပေးတိုက်ကြဘဲ "လူသေ" ဖြစ်သည့်အတွက် ရေနှင့် စားစရာမလိုဟု ပြောကြသည်။ အသင်းအုပ်ဆရာသည် ဖမ်းဆီးခံရစဉ် အတွင်း၊ လုံချည်ဖွင့်ခွင့်မရဘဲ စစ် သား ၄ ဦးက အလှည့်ကျစောင့် ကြပ်နေခဲ့သည်။ သင်း အုပ်ဆရာက KIA အကြောင်းဘာမှမသိပါဘူး၊ ကျောင်း၊ အတွက်သာ အလုပ်လုပ်ပါသည်ဟု အကြိမ် ကြိမ်ပြောခဲ့သော်လည်း၊ ဝန်မခံလျှင် သတ်ပစ်မည်ဟု စစ်သားများက သူ့ကို ခြိမ်းခြောက်ကြသည်။ ဘုရားကျောင်းမှ တာဝန်ရှိသူနှင့် ဒေသခံတာဝန်ရှိသူတဦးရောက်လာပြီး အသင်းအုပ်ဆရာမှာ ဘုရားကျောင်းအတွက် အလုပ်လုပ်သူသာဖြစ်ပြီး KIA အတွက် အလုပ်လုပ်သူ မဟုတ်ကြောင်း ထောက်ခံပေးမှသာ လွတ်မြောက်လာခြင်းဖြစ် သည်။

မြန်မာစစ်တပ်စစ်သားများ၏နှိပ်စက်ခံရပြီး မျက်နှာတွင် ဒဏ်ရာအနာတရရရှိခဲ့သူ ကချင်အမျိုးသားတဦး (ဓါတ်ပုံ KWAT)

ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံရပြီးနောက် သင်းအုပ် ဆရာ၏ ဘယ်ဘက်နားမှာ မကြားရတော့ဘဲ၊ ဘယ်ဘက် မျက်စိမှုန်လည်း ကြည့်ရှုရာတွင် အခက်အခဲရှိနေသည်။ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံရမှု ဒဏ်များကို လည်း ဆေးဝါးကု သနေ ရသည်။

ဇွန်လ ၈ ရက်တွင် သူ့အိမ်သို့ ခဲမှုများရောက်ရှိလာပြီး KIA အကြောင်း မေးခွန်းများ ထပ်မံမေး မြန်းသဖြင့် အိမ်တွင်တခေါက်တည်း နေရမည်ကို စိုးရိမ် ကြောက်လန့်နေသည်။

သူက "ဒီလိုဖြစ်ရပ်မျိုး တကြိမ်လောက်တွေ့ နောက်ထပ် မကြုံချင်တော့ဘူး။ ကျနော် ငြိမ်းချမ်း ရေးကို လိုချင်တယ်။ အစိုးရအနေနဲ့ ဒီလိုဖြစ်ရပ်မျိုး ထပ်မဖြစ်စေဖို့ အာမခံစေချင်တယ်"

ဖြစ်ရပ်မှန် (၂)

ရှမ်းရွာသားတဦး မြန်မာ့တပ်မတော် စစ်သားများ၏ လက်ချက်ဖြင့် အသက်ဆုံးရှုံးသွားပြီး သူ့၏ဇနီးသားမှာလည်း ဒဏ်ရာအသီးသီးရရှိသွားသည်။

မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့ နံနက်ပိုင်းအစောတွင် မြန်မာ့တပ်မတော်စစ်သားများသည် တအာင်း လွတ်မြောက် ရေးတပ်မတော် (TNLA) နှင့် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ရှမ်းပြည်နယ်၊ ကျောက်မဲမြို့နယ် ဟိုပင်ရွာသို့ ရောက်ရှိလာသည်။ ထိုအချိန်တွင် ရွာသားတဦးသည် သူ၏ဇနီး၊ ကလေး ၂ ယောက်၊ သူ့အဖေ၊ အမေ၊ အစ်ကိုနှင့် အတူရှိနေသည်။ အဆိုပါရွာသားသည် သူ့မိသားစု လုံခြုံရေးအတွက် စိတ်ပူပြီးအပြင်သို့ထွက်ကြည့်ရာ စစ်သားများ၏ပစ်ခတ်ခြင်းခံရပြီးအိမ်အပြင်တွင် သေဆုံးသွားသည်။

သေဆုံးသူရွာသား၏ အမေ၊ အစ်ကိုများမှာလည်း အိမ်ထဲမှ ထွက်ပြေးရာ သေနတ်ပစ်ခံရပြီး ဒဏ်ရာရရှိသွားသည်။ ထို့နောက် စစ်သားများက အိမ်အတွင်းသို့ ပစ်ခတ်ရာ အဆိုပါရွာသား၏ဇနီးမှာ လည်း နံရံကို ဖောက်ထွက်လာသည့် ကျည်ထိမှန်သွားသည်။

အခင်းဖြစ်ပွားပြီးနောက် စစ်သားများသည်ရွာသားများကိုဖမ်းဆီးသောကြောင့်ထိုအိမ်များတွင် TNLA စစ်သားများ ရှိ မရှိ ရှာဖွေခဲ့သည်။ စစ်သားများ ရွာတွင်းမှ ထွက်ခွာသွားပြီး သေဆုံးသွားသည့် ရွာသား၏အိမ်မှ အမဲလိုက်သေနတ် ၃ လက်နှင့် ဖုန်းတလုံးကို သိမ်းဆည်းသွားသည်။

ဖြစ်ရပ်မှန် (၃)

ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်းတွင် ကချင်ရွာသားများ၏ အိမ်ကို မြန်မာ့တပ်မတော် စစ်သားများက မီးရှို့ပစ်ကြခြင်း။

မေလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် မြန်မာ့တပ်မတော် ခြေလျင်တပ်ရင်းများနှင့် KIA တပ်ဖွဲ့တို့ ရှမ်းပြည် မြောက်ပိုင်း ကျောက်မဲမြို့နယ်၊ မန်ခြိမ်ရွာတွင် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ညနေ ၅ နာရီခွဲတွင် ကြံခတောင် သူများဖြစ်သည့် အသက် ၄၀ နှစ်နှင့် ၄၅ နှစ်ရှိ ကချင်လင်မယား၏အိမ်ကိုစစ်တပ်က မီးရှို့လိုက်ကြသည်။ နောက်တရက်တွင် အိမ်နီးချင်းဖြစ်သည့် အသက် ၃၆ နှစ်အရွယ်ရှိ ကြံနှင့် မြောင်း ရှစတောင်သူ ကချင်လင်မယား၏ အိမ်ကိုမီးရှို့ ပြန်သည်။ အိမ်ရှင်များ၏ ပိုင်ဆိုင် မှုအကုန်လုံးဆုံးပါသွားသည်။ နစ်နာခဲ့ရ သူများ၏ အပြောအရ ဧပြီလ အတွင်း KIA နှင့် တိုက်ပွဲတွင် စစ်သား ၂ ဦး ကျဆုံးသွားပြီးနောက် စစ်ဆင်ရေး တပ်မှူးက ရွာကိုမီးရှို့ပစ်မည်ဟု ခြိမ်း ခြောက်ခဲ့သည်။

"ကျွန်မတို့ ရွာကိုပြန်ဖို့ ကြောက်နေ ကြပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့နောက် တခါ ဒီလို ထပ်ဖြစ်မှာစိုးလို့ပါ။ အရင်ကဖြစ်ပျက်ခဲ့တာတွေနဲ့ပတ်သက် ပြီး အစိုးရအနေနဲ့ တာဝန်ယူစေချင်ပါ တယ်"

ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း ကျောက်မဲမြို့နယ်ရှိ နေအိမ်မီးရှို့ခံရသူတဦး။

ပထမဆုံး အိမ်မီးရှို့ခံရသည့် လင်မယားနှင့် ကလေးများမှာ အိမ်နီးချင်း၏ မြေကွက်လပ်တွင် နေထိုင်ပြီး အသက်ရှင်ရပ်တည်ရေးအတွက် ပုဂ္ဂလိကနှင့်ဒေသခံ အကူအညီပေးရေးအဖွဲ့များ၏ လှူဒါန်းမှုအပေါ် မှီခိုနေ ရသည်။ သူတို့နေထိုင်သည့် ကွင်းပြင်မှာလည်း မြေပြည့် နေပြီး ကလေးများမှာ

အင်းဆောက်ပို့ရွာများ တိုက်ခိုက်သည့် ဒဏ် မီးလောင်နေရာက လောင်စာလည်း မရှာနိုင်ပေ။

ယခုတကြိမ်သည် စစ်ကြောင့်ရွာသားများ ၎င်းတို့နေရာမှ ဒုတိယအကြိမ် ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ရခြင်းဖြစ် သည်။ ၂၀၁၅ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် မြန်မာ့တပ်မတော်နှင့် KIA တို့ တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပြီးနောက် မိသားစုများ ပန်ဆိုင်သို့ ထွက်ပြေးကြရပြီး တဲကလေးငယ် ရှာဖွေနေထိုင်ကြ သုံးလခန့် နေထိုင်ခဲ့ကြရသည်။

မြန်မာစစ်တပ် စစ်သားများက မီးရှို့ခဲ့သော အိမ်၊ မုန်ကိုးရှိ ရှမ်းပြည်နယ်။

(ဓါတ်ပုံ KWAT)

ပထမဆုံးအိမ်မီးရှို့ခံရသည့်လင်မယားမှာမြန်မာပြည်တွင်းနေထိုင်ရန်လုံခြုံမှုမရှိတော့သဖြင့် တရုတ်ပြည်တွင် အခြေချရန် ခေတ်လည်း တရုတ်စစ်တပ်မှ ၎င်းတို့အား နယ်စပ်သို့ ပြန်မောင်း ထုတ်ခဲ့သည်။

ဒုတိယမီးရှို့ခံရသည့်လင်မယားမှာလည်းကလေးငယ်လေးယောက်ရှိပြီး ကျွန်းပြင်သေသွင် ယာယီနေထိုင်လျှက်ရှိကာ စားဝတ်နေရေးအတွက် အကူအညီများအပေါ်မှီခိုနေရသည်။ ၎င်းတို့ကပြောသည်မှာ “စစ်ပွဲတွေ ရပ်ဆိုင်းနေတာတောင်မှ ကျွန်မတို့ ရွာပြန်ဖို့ ကြောက်နေကြပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ နောက်တကြိမ် ဒီလို မီးရှို့ခံရမှာစိုးလို့ပါ။ အခုလိုအခြေနေမှာ အမှုဖြစ် မှာ တွေ့အထိပါသာခန့် ယူမ မျှင်ပါ တယ်”

NLD ပါတီ၏ရွေးကောက်ပွဲအောင်နိုင်မှုနှင့်အတူ ဆယ်စုနှစ်အတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ်အရပ်သား အစိုးရအဖြစ် အောင်မြင်စွာ ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့သည်။ တိုင်းရင်းသားဒေသများတွင် မြန်မာ့တပ်မတော်နှင့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်များအကြား ပဋိပက္ခများ၊ ကြီးမားကျယ်ပြန့်လာမှုနှင့်အတူ ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော်လည်း နှစ်ဖက်စလုံးမှ ငြင်းပယ်ခဲ့သည်။ စစ်တပ်မှ ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားရာ ဒေသများကို ပိတ်ဆို့ထားမှုကြောင့် ပြည့်စုံစွာ အနေဖြင့် အမှန်တကယ် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှု အရေအတွက်အတိုင်းအတာ လျှော်တကြက် မှတ်တမ်းတင်နိုင်ခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ မြန်မာနိုင်ငံလူ့အခွင့်အရေး အထူးကိုယ်စားလှယ် ယန်ဟီးလီ၏ ခရီးစဉ် အပြီးတွင် ထုတ်ပြန်သည့် ကြေငြာချက်တွင် "ယခုခရီးစဉ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံရှိ သာမန်ပြည်သူများနှင့် စကားပြောကြည့်ရာတွင် နိုင်ငံတခုလုံး အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ ရလဒ်အပေါ် အားရဝမ်းသာဖြစ်နေ မှုသည် တနှစ်ကြာပြီးသည့်အခါ ပြည်သူများ၏ အကောင်းမြင်မှုနှင့် မျှော်လင့်ချက်များ တဖြည်းဖြည်း မှေးမှိန် ပျောက်ကွယ်လာသည်ကို ဝမ်းနည်းစွာတွေ့မြင်ရခြင်းဖြစ်သည်" ဟု ဖော်ပြထားသည်။

လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ များပြားလာသည်ဟု စွပ်စွဲမှုအပေါ် နှုတ်ဆိတ်နေသည်ဟု ဝေဖန်မှု များစွာခံနေရသည့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အပေါ် မျှော်လင့်အားထားမှုများ မှေးမှိန်လာပြီး၊ အကျိုးဆက်အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံသည် အခြေအနေဆိုးများဖြင့် ၂၀၁၇ သို့ ကူးပြောင်းခဲ့ရသည် ဟု ဆိုကာ တချို့က သုံးသပ်ထောက်ပြကြသည်။ မြန်မာ့တပ်မတော်နှင့် မြောက်ပိုင်းမဟာမိတ် တပ်ဖွဲ့တို့ အကြား မုံကိုးဒေသတွင် မကြာသေးမီက အပြင်းအထန်ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် တိုက်ပွဲများအကြောင်း သတင်း ထောက်များအား ရှင်းလင်းပြောပြခဲ့သည့် ကချင်သင်းအုပ်ဆရာ ၂ ဦးမှာ ရုံးခန်းတွင် ဖမ်းဆီးထိန်း သိမ်းခြင်း ခံနေရသည်။

ဧရာဝတီတိုင်း ပုသိမ်မြို့တွင်လည်း စစ်ဆန့်ကျင်ရေး ပြဇာတ်ကပြခဲ့သည့် အထက်တန်း ကျောင်းသား ၄ ဦးအပါအဝင် ကျောင်းသား ၉ ဦးအား အသရေဖျက်မှုဖြင့် စစ်တပ်မှ တရားစွဲခဲ့သည်။ တပ်မတော်၏ အပြင်းအထန်တိုက်ခိုက်ခြင်းခံနေရသည့်အတွက် ဖေဖော်ဝါရီ ၂၀ ရက်တွင် ကျင်းပရန် စီစဉ်နေသည့် ဒုတိယအကြိမ်မြောက် ပင်လုံညီလာခံကို သပိတ်မှောက်၊ တက်ရောက်မည်မဟုတ်ဟု NCA စာချုပ် အား လက်မှတ်မရေးထိုးထားသည့် EAO များမှ ထုတ်ဖော်ပြော ဆိုထားသည်။

စစ်တပ်အနေဖြင့် ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ အာဏာကို ဆက်လက် ဆုပ်ကိုင်ထား နိုင်ပြီး ပြည်သူလူထုအနေဖြင့် အလင်းအပြင်လှုပ်ရှားမှု၌ သတ်ဖြတ်ခံရခြင်း၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံရခြင်း သို့မဟုတ် ထိုးစစ်ဆင်ခံရခြင်း သို့မဟုတ် ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားရာဒေသတွင် နေထိုင်ရခြင်းတို့အပေါ် ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်နေရသည့် ရန်လိုမှုကြောင့် ပြည့်ဝသော ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံအဖြစ် ပေါ်ထွန်းလာမှုကို အဟန့် တားလျက်ရှိသည်။

ND-Burma မှ တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများပြုလုပ်ရာတွင် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ခံရသူများမှ ထပ်ကာ ထပ်ကာပြောဆိုသည်မှာ ၎င်းတို့တွေ့ကြုံခံစားခဲ့ရသည့် ဒုက္ခများကို အစိုးရအနေဖြင့် အသိအမှတ်ပြုရန်နှင့် နောက်နောင်တွင် အလားတူဆိုးကျိုးများ ပြည်သူအပေါ်သက်ရောက်မှု ထပ်မံမကျ

လွန်စေရေးအတွက် အာမခံပေးချက်ပြုသည်။ သို့သော်လည်း စစ်တပ်အားအစိုးရမှပြုပြင်မှု လျော့ကျခြင်းနှင့်ပြု ထားပြီး စစ်သားများအား လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက် ကျူးလွန်ခွင့်ပြုထားသော အစိုးရပြုပြင်မှု ကင်းလွတ်ခွင့် သည် ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအောက်တွင် နစ်နာခဲ့သူတို့၏ အရေးကို အကောင် အထည်ဖော်ရန် မဖြစ်နိုင်ပါ။

NLD အနေဖြင့် အစိုးရတာဝန်အဖြစ် ဖွဲ့စည်းပြီးနောက် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ကတွေ့ ဆုံ ပေးမြန်မှု အတော်များများတွင် သူမတို့အစိုးရအနေဖြင့် အတိတ်တွင်သာ ကျန်နေခဲ့မည် မဟုတ်ပဲ၊ အနာဂတ်နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိရေးအတွက် လုပ်ဆောင်သွားမည်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ သို့ သော်လည်း အတိတ်ကာလတွင် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ခံရသူများအနေဖြင့် ၎င်းတို့ နစ်နာဆုံးရှုံး ခံရမှုများကြောင့် အနာဂတ်ကို ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် တည်ဆောက်နိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ ညှဉ်းပန်းနှိပ် စက်ခံ ရသူများအနေဖြင့် အလုပ်မလုပ်နိုင်တော့ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ဆေးဝါးကုသရန်ကို အပ်ခြင်းနှင့် လိင်ပိုင်း ဆိုင်ရာအကြမ်းဖက် ကျူးလွန်ခံရသူများမှာလည်း ကျွမ်းကျင်သူများထံမှ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာကုသမှု ခံယူ ရန် လိုအပ်နေသည်။

နစ်နာခဲ့သူများသည် ၎င်းတို့ တွေ့ကြုံခံစားခဲ့ရမှုများကို အသိအမှတ်ပြုပေးရန် လိုလားကြ သည်။ သို့မဟုတ်ပါက အလားတူချိုးဖောက်မှုမျိုး အနာဂတ်တွင် ထပ်မံမဖြစ်ပွားစေရန်အတွက် ယုံကြည်ကြမည်မဟုတ်ပါ။ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ များစွာဖြစ်ပေါ် နေခြင်းသာ ဖော်ပြနေသည်မှာ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်း၏ ရလဒ်အဖြစ် အခြေအနေများ အဆက်မပြတ်ဖြစ် ပွားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဖြစ်နေမှုက ရေရှည်တည်တံ့မည့် အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ငြိမ်း ချမ်းရေး ရရှိရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။

ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိရန်အတွက် တိုင်းရင်းသားဒေသများအတွင်း ထိုအစဉ်အဆက်မှုကို ရပ်စဲပြီး၊ ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ်တွင် အားလုံးပါဝင်နိုင်အောင် လမ်းဖွင့်ပေးသော မြန်မာပြည်ရှိ လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်ခံရသူများ၏ အခက်အခဲနာကျင်မှုများကို သက်သာပျောက်ကင်း စေရန်မှုဖြစ်စေရန် ဆောင် ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။

နောက်ဆက်တွဲများ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) လစဉ်အလိုက် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုအမျိုးအစားများ (ဇန်နဝါရီလ - ဒီဇင်ဘာလ ၂၀၁၆)

လစဉ်နှင့် အမျိုးအစား အလိုက်	မတရားဖမ်းဆီးမှုများနှင့် ထိန်းသိမ်းချုပ်နှောင်မှုများ	ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှုကို သိမ်းယူခြင်း ဖျက်ဆီးခြင်း	ဖျောက်ဆုံးခြင်း	အတင်းအဓမ္မ ခိုင်းစေခြင်း	အတင်းအဓမ္မ ရွှေ့ပြောင်းခြင်း	လူကုန်ကူးမှု	သတ်ဖြတ်ခြင်း	လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော် ပြောဆိုခြင်း စုဝေးခြင်း	လွတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့်ကို တားဆီးခြင်း	အခြားလိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုများ	အတင်းအဓမ္မပြုကျင့်ခြင်း	ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း	ကလေးစစ်သားအဖြစ် စုဆောင်းခြင်း	မတရားအခွန်ကောက်ခြင်း	စုစုပေါင်း
ဇန်နဝါရီ		၁				၂	၂	၂			၃	၁	၁	၁	၁၃
ဖေဖော်ဝါရီ		၃				၁						၅			၉
မေ	၃			၃			၃			၁	၁	၂၉	၁		၄၁
ဇွန်	၅	၂	၄	၁	၆		၁၀				၁	၅		၁	၃၅
ဇူလိုင်		၂					၄				၁				၇
ဩဂုတ်			၁				၂				၁	၂၀			၂၄
စက်တင်ဘာ	၄	၂					၁					၂			၉
ဒီဇင်ဘာ		၁	၂	၁			၆				၁	၄			၁၅
စုစုပေါင်း	၁၂	၁၀	၇	၅	၆	၃	၂၈	၂		၁	၈	၆၇	၂	၂	၁၅၇

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ပြည်နယ်တိုင်းဒေသအလိုက် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ (ဇန်နဝါရီလ - ဒီဇင်ဘာလ ၂၀၁၆)

ပြည်နယ်/ တိုင်းနှင့် အမျိုးအစား အလိုက်	မတရားဖမ်းဆီးမှုများနှင့် ထိန်းသိမ်းချုပ်နှောင်မှုများ	ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှုကို သိမ်းယူခြင်း၊ ဖျက်ဆီးခြင်း	ပျောက်ဆုံးခြင်း	အတင်းအဓမ္မ ခစေခိုင်းခြင်း	အတင်းအဓမ္မ ရွှေ့ပြောင်းခြင်း	လူကုန်ကူးမှု	သတ်ဖြတ်ခြင်း	လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော် ပြောဆိုခြင်း၊ စုဝေးခြင်း	အခြားလိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုများ	အတင်းအဓမ္မပြုကျင့်ခြင်း	ညှင်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း	တရားလစ်သောအသက်ဆုံးရှုံးခြင်း	မတရားအခွန်ကောက်ခြင်း	စုစုပေါင်း
ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသကြီး						၁					၅			၆
ကချင်ပြည်နယ်		၁	၂				၃			၁	၆			၁၃
ကရင်ပြည်နယ်										၂	၁			၃
မန္တလေးတိုင်း ဒေသကြီး							၁				၃			၄
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး											၁			၁
မွန်ပြည်နယ်		၁				၁	၁	၂		၁	၃		၁	၁၀
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး						၁					၁၂	၁		၁၄
ရန်ကုန်တိုင်း ဒေသကြီး											၁၃			၁၃
ရှမ်းပြည်နယ်	၁၂	၆	၅	၅	၆		၂၂		၁	၄	၂၂	၁	၁	၈၅
တနင်္သာရီတိုင်း ဒေသကြီး		၃					၁				၁			၅
စုစုပေါင်း	၁၂	၁၁	၇	၅	၆	၃	၂၈	၂	၁	၈	၆၇	၂	၂	၁၅၄

နောက်ဆက်တွဲ (၃) အစုအလိုက်ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများ (ဇန်နဝါရီလ - ဒီဇင်ဘာလ ၂၀၁၆)

[illegible]	[illegible]တိုင်းဒေသကြီး	[illegible]ပြည်နယ်	[illegible]ပြည်နယ်	[illegible]တိုင်းဒေသကြီး	[illegible]တိုင်းဒေသကြီး	[illegible]ပြည်နယ်	[illegible]တိုင်းဒေသကြီး	[illegible]တိုင်းဒေသကြီး	[illegible]ပြည်နယ်	[illegible]တိုင်းဒေသကြီး	စုစုပေါင်း
[illegible]			၂			၇	၂		၁	၁	၁၃
[illegible]	၃				၁		၁	၁		၃	၉
[illegible]	၂	၂		၂		၂	၃	၈	၂၁	၁	၄၁
[illegible]									၃၆		၃၆
[illegible]		၃							၄		၇
[illegible]	၁	၃	၁	၁		၁	၈	၄	၆		၂၆
[illegible]		၁							၈		၉
[illegible]		၄		၁					၁၀		၁၅
စုစုပေါင်း	၆	၁၃	၃	၄	၁	၁၀	၁၄	၁၃	၈၅	၅	၁၅၄

GPO 315
Chiang Mai 50000
Thailand
+66 (0) 53 304 404
office@nd-burma.org
www.nd-burma.org